

INOVOVANÁ KONCEPCIA ZAVÁDZANIA PROGRAMU eHEALTH

Vláda v programovom vyhlásení potvrdila pokračovanie národnej eHealth stratégie. Ako postupujeme v realizácii tohto programu a aké zmeny do stratégie priniesla nová vláda, o tom sa s **Petrom Kažíkom**, riaditeľom odboru informatiky Ministerstva zdravotníctva SR, rozprával náš spolupracovník Peter Ondera.

■ Pripomeňme, čo je hlavným cieľom európskeho programu eHealth.

Víziou eHealth je prostredníctvom moderných informačných a komunikačných technológií podporovať zvyšovanie kvality a efektívnosti všetkých poskytovaných zdravotníckych služieb, znižovať chybovosť a duplicitu, administratívne zaťaženie zdravotníctva a pacientov, zvyšovať spokojnosť občanov so systémom zdravotníctva financovaného z verejných zdrojov. Program tiež otvára priestor na vznik úplne nových foriem poskytovaných zdravotníckych služieb.

■ Je to nákladný proces, pretože zasahuje komunikáciu medzi všetkými zložkami v reťazi.

Naším cieľom je elektronizácia tejto komunikácie. Jej zabezpečenie v súlade so štandardmi zdravotníckej informatiky a s požiadavkami Európskej únie bude vyžadovať pomerne široké časové rozpätie, keďže je potrebné prepojiť a integrovať stovky rôznych nehomogénnych informačných systémov, databáz a aplikácií u stoviek rôznych subjektov na celom území SR. Tento proces bol a je vo všetkých krajinách EÚ nákladnou transformáciou, a preto vo veľkej miere využívame podporu a zdroje únie na jeho prefinancovanie.

■ Aký prístup zvolilo Slovensko a čo sa medzitým udialo v oblasti eHealth?

Ministerstvo zdravotníctva SR spracovalo dokument s názvom Strategické ciele eHealth – kľúčový nástroj informatizácie verejnej správy v oblasti zdravotníctva na Slovensku, v ktorom definovalo štyri strategické ciele eHealth-u, a následne zabezpečilo spracovanie troch štúdií, ktorých cieľom bolo identifikovať jednotlivé kroky potrebné na dosiahnutie želaného stavu eHealth prostredia. V období október 2009 až marec 2010 ministerstvo zdravotníctva uskutočnilo verejné obstarávanie dodávateľov Národného projektu Elektronické služby zdravotníctva – prvá prioritná oblasť (eSO1), pričom jeho rozsah, charakter výrazne ovplyvnili možnosti použitia nenávratného finančného príspevku v rámci operačného programu Informatizácia spoločnosti, kde sú poskytnuté prostriedky striktné viazané na konkrétne služby občanovi. Na základe výsledkov verejného obstarávania MZ SR dňa 31. 3. 2010 uzavrelo zmluvu o dielo s konzorciom spoločností

NESS, a. s., Bratislava a LYNX, s. r. o., Košice. Na základe predmetnej zmluvy a v súlade s časovým a vecným harmonogramom plnenia sa začali realizovať jednotlivé činnosti v rámci aktivít projektu.

■ V priebehu tohto procesu nastúpila nová vláda.

V auguste 2010 boli práce a činnosti konzorcia súvisiace s realizáciou národného projektu Elektronické služby zdravotníctva (eSO1) pozastavené a MF SR, ako aj MZ SR vykonali audit tohto projektu. Na jeho základe, so zohľadnením predstáv vlády a najmä súčasnej fiškálnej situácie vznikla začiatkom tohto roka nová koncepcia Programu implementácie eHealth (PieH). Inovácia koncepcie má zabezpečiť:

- vytvorenie motivácie všetkých kľúčových strán, s dôrazom na úlohu zdravotných poisťovní a lekárov,
- vytvorenie podmienok udržateľnosti prevádzky Národného zdravotného systému a financovanie jeho ďalšieho rozvoja,
- metodiku sledovania úspor liekov a zdravotných výkonov na strane poisťovní dosiahnutú odstránením neefektívneho nakladania so zdrojmi,
- spracovanie a podporu procesu prijatia potrebných legislatívnych zmien, ktoré umožnia zavedenie elektronizácie zdravotníctva (v čase prijímania zákona č. 576 ešte neexistovali spoľahlivé metódy elektronických záznamov a komunikácie a preto o nich tento zákon dodnes nehovorí),
- finančné a personálne zabezpečenie definovaných podporných projektov. Obdobie auditu využilo MZ SR a spolupracujúce organizácie na identifikáciu predpokladov, ktorých realizáciu vníma MZ SR ako nevyhnutnú podmienku na úspech Programu implementácie eHealth.

■ Zámery novej stratégie sú teda jasné, ale čo obsah?

Spomenul by som najpodstatnejšie kroky inovovanej koncepcie zavádzania eHealth do prostredia zdravotníctva v SR: - prehodnotenie priority implementovaných funkcionalít jednotlivých projektov podľa závažnosti a rozsahu ich prínosov pre občana aj lekára; - prepojenie riadenia všetkých potrebných podporných projektov v rámci komplexného PieH, ktorý ich všetky zastreší a prepojí s výsledkami projektu eSO1; - spôsob a časovanie nasadenia riešení do praxe tak, aby minimálne komplikovalo bežnú prax lekárov, lekární

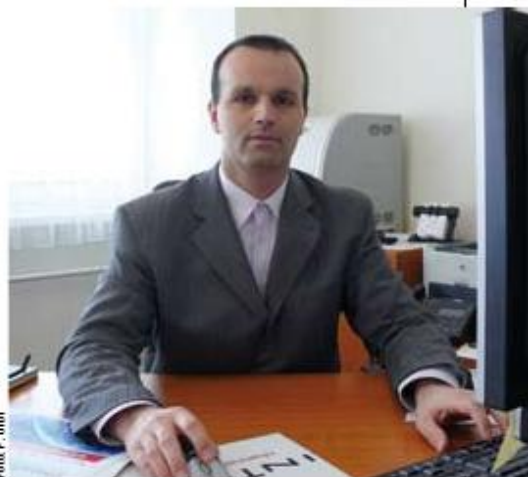

Foto: P. Ondera

a ostatných poskytovateľov zdravotníckej starostlivosti, ale súčasne by informatická podpora mala umožniť plánované zefektívnenie práce zdravotníckych zariadení a proces predpisovania a vydávania liekov.

Za kľúčové aktivity pokladáme vytvorenie orgánu Prevádzkovateľa riešenia, ktorý zabezpečí operatívnu prevádzku a servisnú podporu výsledkov projektu eSO1 a súvisiacich podporných projektov programu eHealth. Súčasne vytvárame odborné orgány ministerstva, ktoré budú združovať odborných garantov na úrovni MZ a profesijných združení. Ich zodpovednosťou bude zastupovať lekárov v procese tvorby a pri overovaní riešenia jednotlivých komponentov eHealth. Základným predpokladom opätovného spustenia programu je nová štruktúra riadenia PieH, ktorá zabezpečí podmienky na prevádzku NZIS, ako aj koordinované riadenie. Podľa princípov tvorby roadmapy boli funkcionality rozdelené do troch fáz, zameraných na tieto ciele:

Fáza 1 (2011 – 2012): Nasadenie základných funkcionalít eHealth s cieľom zabezpečiť financovanie prevádzky a implementácia nutných predpokladov pre nasadenie funkcionalít, ktoré prinesú benefity rezortu ako aj občanovi s očakávaným nábehom funkcionalít koncom budúceho roka.

Fáza 2 (2012 – 2013): Implementácia funkcionalít, ktoré zabezpečia kvalitatívne benefity pre občanov SR. V tejto fáze bude do systému postupne zapojená väčšina poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Očakávaný nábeh predpokladáme v roku 2013.

Fáza 3 (2014 – 2016): Rozvoj funkcionalít podporujúcich prevenciu a medicínsky výskum, zameriava sa najmä na zlepšenie preventívnej starostlivosti a implementáciu personalizovanej medicíny, ktorá umožní občanom efektívnejšie a cielenejšie sa starať o svoje zdravie.

Naším spoločným cieľom pri budovaní eHealth je zabezpečenie spoľahlivej funkcionality čím skôr, resp. v predstihu s pôvodnými predstavami, a tým maximalizovať prínosy už v priebehu roka 2013. ■